

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

ЗБІРНИК ТЕЗ

**XX Міжнародної науково-практичної конференції
«Фізична культура, спорт і здоров'я:
стан, проблеми та перспективи»**

17-18 грудня 2020 року

Харків
2020

Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи: збірник тез XX Міжнародної науково-практичної конференції, 17-18 грудня 2020 року. Харків: ХДАФК, 2020. 152 с.

У збірнику представлено тези за напрямками роботи конференції: актуальні питання фізичного виховання різних груп населення; удосконалення підготовки спортсменів різної кваліфікації; медико-біологічні аспекти та оздоровчі технології у фізичній культурі та спорті; фізична терапія та ерготерапія; біомеханічні та інформаційні засоби і технології у фізичній культурі та спорті; економіка, менеджмент і підприємництво у сфері фізичної культури та спорту; психолого-педагогічні аспекти фізичної культури і спорту та діяльність в особливих умовах; філософія, соціологія, історія та право фізичної культури та спорту.

Збірник тез представляє науковий інтерес для науково-педагогічних працівників, тренерів, спортсменів, викладачів, наукових співробітників.

Редакційна колегія:

Головний редактор:

Ажиппо О.Ю., ректор ХДАФК, д.пед.н., професор.

Голова редколегії:

Корольова М.В., проректор ХДАФК з науково-педагогічної роботи, к.ю.н., доцент.

Члени редколегії:

Путятіна Г.М., проректор ХДАФК з науково-педагогічної роботи, к.фіз.вих, доцент.

Масляк І.П., к.фіз.вих., професор.

Мулик В.В., д.фіз.вих., професор.

Камаєв О.І., д.фіз.вих., професор.

Друзь В.А., д.б.н., професор.

Пустовойт Б.А., д.мед.н., професор.

Ашанін В.С., к.фіз.-мат.н., професор.

Бондар А.С., к.фіз.вих., доцент.

Гант О.Є., к.психол.н., доцент.

Семенова Ю.А., к.філос.н., доцент.

VI. ЕКОНОМІКА, МЕНЕДЖМЕНТ І ПІДПРИЄМНИЦТВО У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

Регіональні аспекти управління сферою фізичної культури та спорту

**Оксана Адаменко, к.пед.н., доцент,
Юлія Богатюк**

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Миколаїв, Україна

Анотація. У роботі здійснено дослідження регіональних аспектів управління сферою фізичної культури та спорту у Миколаївській області. А також розроблено практичні рекомендації щодо оптимізації управління сферою фізичної культури і спорту з врахуванням регіональних аспектів

Ключові слова: управління, фізична культура, спорт, регіональні аспекти.

Вступ. Сьогодні управління сферою фізичної культури та спорту потребує реформування з метою приведення її у відповідність з європейськими вимогами і стандартами. Це можливо лише при об'єднанні зусиль органів виконавчої влади, місцевого самоврядування і громадських організацій та врахування специфіки регіональних запитів для повноцінного функціонування галузі.

Значний внесок у розвиток теорії і практики управління сферою фізичної культури та спорту здійснили Городинська І. [1], Жданова О. [2], Мічуда Ю. [3], Чеховська Л. [2] та ін.

Водночас роботи названих авторів, незважаючи на те, що в них висвітлюються численні важливі аспекти функціонування та розвитку сфери фізичної культури і спорту в умовах ринкових відносин, не дають системного уявлення про регіональні аспекти управління у сфері фізичної культури та спорту.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є науково-теоретичне обґрунтування регіональних аспектів управління сферою фізичної культури та спорту у Миколаївській області та розробка практичних рекомендацій щодо їх подальшої реалізації.

Досягнення поставленої мети зумовлює вирішення наступних завдань:

1. Здійснити аналіз науково-методичної літератури з проблем управління сферою фізичної культури та спорту;
2. Розробити регіональну модель управління у сфері фізичної культури та спорту Миколаївської області;
3. Розробити практичні рекомендації щодо оптимізації управління сферою фізичної культури і спорту в Миколаївській області.

Матеріали і методи дослідження. У процесі дослідження було використано наступні методи: аналіз наукової літератури та документів, що характеризують функціонування та розвиток сфери фізичної культури і спорту; статистичні методи аналізу; моделювання; анкетування керівників структур, тренерів та спортсменів.

В процесі дослідження було проведено аналіз регіональних програм та звітів, щодо їх реалізації та впровадження:

— Програми «Молодь Миколаївщини» на 2016 – 2020 роки;

— Програми розвитку фізичної культури та спорту в Миколаївській області на 2019-2022 рр.;

— Міської програми «Фізична культура і спорт» на 2019-2021 рр.

За результатами дослідження розроблено регіональну модель управління у сфері фізичної культури та спорту Миколаївської області. Розроблена модель передбачає поетапну реалізацію управління у фізичній культурі та спорті відповідно до чотирьох рівнів: нормативно-правовий рівень, системно-структурний рівень, функціонально-об'єктивний рівень, операційно-реалізаційний рівень.

Науковий аналіз моделі дав можливість встановити сутнісні відносини та зв'язки між рівнями управління структурою у сфері фізичної культури та спорту.

На основі аналізу моделі та моніторингу рівня функціонування системи закладів у сфері фізичної культури і спорту у Миколаївській області розроблено практичні рекомендації щодо оптимізації управління сферою фізичної культури і спорту в Миколаївській області.

Результати дослідження та їх обговорення. Особливості регіональної системи фізичної культури та спорту Миколаївської області включають у себе проблеми як глобального характеру так і особливі запити, а саме: недостатня рухова активність та низький рівень здоров'я населення, особливо молоді; застаріла матеріально-технічна база; низький рівень забезпечення обладнанням та інвентарем спортивних закладів; недостатнє фінансування галузі.

У рамках проведення дослідження було здійснено моніторинг функціонування розгалуженої системи спортивних закладів Миколаївської області, що включає в себе: 42 ДЮСШ; 11 СДЮШОР; 2 Центри олімпійської підготовки; 2 школи вищої спортивної майстерності; 3 центри Фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх"; Регіональний центр спорту осіб з інвалідністю "Інваспорт"; 4 обласних фізкультурно-спортивних товариств; а також понад 50 комерційних закладів різного спрямування надання спортивних послуг.

Пріоритетними видами спорту, що розвиваються на Миколаївщині є: бадмінтон, баскетбол, бокс, боротьба,

важка атлетика, велоспорт, вітрильний спорт, академічне веслування, фехтування, веслування на байдарках і каное, стрибки у воду, гандбол, легка атлетика, стрибки на батуті, змішані єдиноборства, кікбоксинг та ін.

За результатами дослідження було розроблено практичні рекомендації щодо оптимізації управління сферою фізичної культури і спорту з врахування регіональних аспектів Миколаївської області. Серед яких виділено наступні:

- залучення широких верств населення до систематичних занять фізичною культурою і спортом шляхом використання інноваційних підходів щодо надання інформації та популяризації пріоритетних для регіону видів спорту;
- максимальної реалізації здібностей обдарованої молоді у дитячо-юнацькому спорті та спорті вищих досягнень;
- розширення можливостей надання спортивних послуг для населення з обмеженими можливостями;
- використання новітніх технологій фізичної культури та спорту, а також запровадження програм для розвитку системи спортивної реабілітації;
- об'єднання зусиль державних і комерційних спортивних закладів для розширення спектру надання

спортивних послуг та забезпечення потреб у підвищенні рівня рухової активності населення;

— залучення програми громадського бюджету для оновлення матеріально-технічної бази спортивних споруд і майданчиків;

— удосконалення системи кадрового забезпечення галузі висококваліфікованими фахівцями.

Висновки. У процесі дослідження здійснено науково-теоретичне обґрунтування регіональних аспектів управління сферою фізичної культури та спорту у Миколаївській області. На основі аналізу науково-методичної літератури з проблем управління сферою фізичної культури та спорту та регіональних програм розроблено модель управління фізичною культурою та спортом у Миколаївській області. За результатами дослідження сформульовано практичні рекомендації щодо оптимізації управління сферою фізичної культури і спорту в Миколаївській області.

Перспективи подальших досліджень. Подальші наукові дослідження мають бути спрямовані на вдосконалення окремих механізмів управління сферою фізичної культури і спорту з врахуванням регіональних запитів, їх функціонально-організаційної структури, нормативно-правових засад діяльності.

Список використаної літератури

1. Городинська І.В. Управління фізичною культурою і спортом: навчальний посібник. Херсон: Вид-во ХДУ, 2010. 112 с.
2. Управління сферою фізичного виховання і спорту: навчальний посібник / О.М. Жданова, Л.Я. Чеховська. Дрогобич: Коло, 2009. 224 с.
3. Мічуда Ю. П. Функціонування та розвиток сфери фізичної культури і спорту в умовах ринку: автореф. дис.... д-ра наук з фіз. вих і с.: 24.00.02./Національний університет фізичного виховання і спорту України. К, 2008. 40 с.

Діяльність та перспективи розвитку спортивного клубу ХДАФК

**Костянтин Ананченко к.фіз.вих., доцент,
Сабіна Багіянц**

Харківська державна академія фізичної культури, Харків, Україна

Анотація. Здійснено аналіз роботи спортивного клубу ХДАФК, у якому розкрити питання основних напрямків роботи, завдання та обов'язки спортивного клубу Академії, спортивні здобутки, та перспективи розвитку спортивного клубу ХДАФК.

Ключові слова: спортивний клуб, підготовка спортсменів, спортивно-масова робота, спортивні здобутки ХДАФК.

Вступ. У своїй діяльності спортивний клуб Академії регулюється Конституцією України та нормативно-правовими актами законодавства України, що стосуються питань його діяльності [5].

Студенти та викладачі Академії разом зі спортивним клубом приймають активну участь як організатори, учасники та волонтери під час проведення практично всіх наймасштабніших спортивно-масових заходів в Харкові та забезпечують суддівство змагань різного рівня.

Також в Академії проводяться спортивно-масові заходи з видатними спортсменами сучасності та минулих років, ветеранами спорту, провідними тренерами та фахівцями у спортивній галузі. Викладачі та співробітники активно співпрацюють із засобами масової інформації та пропагують здоровий спосіб життя, заняття спортом та фізичною культурою, а також ведеться інформаційна

робота на сайті Академії з висвітлення спортивних успіхів студентів та викладачів Академії [3].

Мета дослідження: виявити основні напрямки вдосконалення роботи спортивного клубу ХДАФК.

Завдання дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичної літератури; здійснити аналіз виступу спортсменів ХДАФК на змаганнях впродовж 2020 року; дати рекомендації щодо корегування роботи спортивного клубу; запропонувати перспективи розвитку спортивного клубу ХДАФК.

Результати дослідження та їх обговорення. Завдання та обов'язки спортивного клубу ХДАФК:

1. Розробляє плани спортивно-масової роботи в Академії і відповідає за їх виконання.

2. Здійснює організацію підготовки і участі збірних команд Академії в студентських змаганнях, у тому числі міжнародних.